

**Malteser
International**

Order of Malta Worldwide Relief

Tôi

hôm qua

và

hôm nay

MỤC LỤC

1. Tên gọi của dự án khá xa lạ ...
Chẳng có chút thiện cảm....
2. Tiềm ẩn bên trong cơ thể tật nguyên của họ là khát vọng sống và yêu đời như bao người bình thường khác
3. Bình tĩnh thì làm được mọi việc
4. Tôi đã thay đổi nhiều lắm!
5. Câu chuyện của tôi không hay nhưng tôi tin rằng sau khi đọc nó rồi sẽ không còn ai có những ý nghĩ như tôi trước đây
6. Bản thân mình là người khuyết tật đã không còn làm tôi phải bận tâm nữa!
7. Làm được, trả lời được con tôi rất vui và tôi cũng rất vui, dù tôi biết cô giáo cũng chỉ cho con tôi làm hoặc trả lời mấy cái dễ dễ
8. Không, đó là họ lo cho bản thân của tui, liên quan đến tính mạng của người khuyết tật như tui, nên tui phải tham gia
9. Trước đây không có dự án, thì thiệt tình tôi chỉ ngồi nhà lo việc nhà mình, tôi đâu có dám làm mấy chuyện đó
10. Ai cũng là con người nên mạng sống của họ cần phải được quý trọng
11. Đội Cứu hộ đến động viên người dân đi sơ tán, nhiều người dân đã khóc vì cảm động
12. Anh cảm thấy tự tin, rất tự tin với bản thân mình. Em có đồng ý làm vợ anh không?
13. Tôi có thể tự tin gọi điện thoại hay gõ cửa phòng làm việc của bất kỳ vị lãnh đạo nào trong địa phương tôi công tác để trao đổi công việc
14. Chưa bao giờ tôi nghĩ mình là người khuyết tật nặng, bị liệt cả 2 chân phải chống nặng mà có thể ra tắm biển
15. Ở quê, tôi sống quen với khách sạn ngàn sao thôi!
16. Tôi và cán bộ Hội Chữ thập đỏ không phải đi dạy mà đã đi học
17. Dù có chia tay, quyết tâm thực hiện

Tôi hôm qua
và hôm nay

Tháng 6, 2014

Lời tựa

Tôi đã thay đổi nhiều sau hai năm rưỡi đảm nhận trách nhiệm mới với dự án Lồng ghép hòa nhập người khuyết tật trong quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng. Đã nghe nhiều về hòa nhập và cũng đã làm nhiều hoạt động để đảm bảo hòa nhập nhưng mãi đến khi thực hiện dự án này, tôi mới nhận ra là mình chưa hiểu hòa nhập là gì. Dự án này giúp tôi nhận ra rằng mình đã bỏ sót một nhóm đối tượng yếu thế quan trọng ở các cộng đồng mà tôi đã từng làm việc. Đó chính là nhóm người khuyết tật (đặc biệt là những người bị khuyết tật về tâm thần). Cũng nhờ dự án này, tôi hiểu hơn về sự đa dạng trong xã hội. Do khiếm khuyết của mình, người khuyết tật có thể được xem là người “khác biệt” trong xã hội. Kể cả giữa những người khuyết tật với nhau, mỗi người cũng có sự khác biệt của riêng mình. Nhưng xét cho cùng, chẳng phải mỗi chúng ta đều có những điểm khác biệt riêng?

Ngoài hòa nhập, tôi cũng hiểu rõ hơn khái niệm: khuyết tật là gì? Hơn hai năm trước, khi nhìn người khuyết tật, tôi chỉ thấy những khiếm khuyết bên ngoài của họ và cho đó là nguyên nhân chính làm cuộc sống của người khuyết tật trở nên khó khăn hoặc không tham gia hiệu quả trong các hoạt động xã hội. Bây giờ, tôi đã hiểu sức mạnh của các rào cản xã hội và nếu những rào cản đó không được tháo bỏ, người khuyết tật sẽ không thể tham gia hiệu quả vào các hoạt động xã hội. Càng làm việc nhiều với người khuyết tật, tôi càng nhận ra được những điểm mạnh, khả năng và sự sáng tạo của họ - điều mà không phải ai trong chúng ta cũng có được.

Chính điều này đã giúp tôi khẳng định rằng việc tạo cơ hội cho người khuyết tật tham gia và tìm cách phù hợp để làm việc với người khuyết tật sẽ đảm bảo sự hòa nhập thật sự trong xã hội và mang lại lợi ích cho tất cả mọi người. Tôi vui khi nhìn thấy sự tự tin sáng lên trong mắt của người khuyết tật. “Chúng kiến các thay đổi tích cực của người khuyết tật” là động lực to lớn giúp tôi làm việc với người khuyết tật và làm nhiều việc hơn cho họ. Sau hơn hai năm rưỡi, tôi có thêm bạn và những đối tác chuyên nghiệp là người khuyết tật. Mối quan hệ mới này đã làm phát huy các khả năng của tôi một cách chuyên nghiệp.

Trong cuốn sách nhỏ này, chúng tôi chọn giới thiệu 17 câu chuyện đại diện về “những thay đổi lớn nhất” của các cá nhân tham gia dự án. Những thay đổi này được xem là một phần của những thay đổi tại cộng đồng đã tham gia dự án Lồng ghép hòa nhập người khuyết tật trong quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng. 17 câu chuyện được chọn từ 137 câu chuyện được gửi đến từ các thôn, xã, huyện trong vùng dự án. Tôi không biết lấy lời nào để cảm ơn được hết những quyết tâm nỗ lực của họ để vượt qua các thách thức khi tham gia dự án và sự cởi mở, chia sẻ chân thành mà người đọc có thể thấy rõ trên mỗi trang viết của cuốn sách này.

Cuốn sách là kết quả thực tế của dự án Lồng ghép hòa nhập người khuyết tật trong quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng. Nếu anh, chị và các bạn chưa thực hiện lồng ghép hòa nhập người khuyết tật trong công việc của mình, hãy bắt đầu!

Mai Dung
Quản lý dự án - Các dự án Quản lý rủi ro thiên tai có lồng ghép hòa nhập
Malteser International

Thôn Tân An, xã Đại Lãnh, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

Tên gọi của dự án khá xa lạ ... Chẳng có chút thiện cảm....

Tên gọi của dự án khá xa lạ.

Cách truyền đạt chậm rãi, mất nhiều thời gian trên một đề tài không mấy mới mẻ.

Trong các lớp tập huấn người khuyết tật và người thân, có nhiều câu hỏi có ý kiểm tra năng lực phòng chống thiên tai của chính quyền.

Hoạt động phòng chống lụt bão lại do một tổ chức phi chính phủ hướng dẫn.

Chẳng có chút thiện cảm....

Nhưng đến lớp tập huấn với Ban Quản lý thiên tai, rồi khi vào vẽ sơ đồ, họp lập kế hoạch và tới phần diễn tập thì tôi lại hoàn toàn tán thành vì theo kinh nghiệm của tôi, cách làm này rất hay và rất sâu. Trước đây, tôi là một quân nhân từ chiến trường về, còn có nhiều năm làm công tác tham mưu. Tôi đã không khó nhận ra phương pháp lập kế hoạch của dự án là rõ ràng trong phân công nhiệm vụ. Chi tiết thì chặt chẽ, chẳng kém gì một kế hoạch quân sự mà tôi đã học tập và từng thực hành ngày xưa.

Từ đó cảm giác khó chịu trước đây ở tôi đối với dự án dần biến mất. Từ hoài nghi tôi trở nên tin tưởng. Từ lạnh nhạt tôi trở nên nhiệt tình. Tôi mang phần kiến thức của mình mà một thời tưởng như không còn đất dùng nữa để tự nguyện đóng góp với dự án. Tôi tích cực vận động anh em trong Ban Quản lý tập trung học để hoàn thành chương trình mà chưa lúc nào sai lịch. Hôm đánh giá kết quả diễn tập

toàn thôn tôi nói nửa đùa, nửa thật: “Dự án không mang đến tiền trăm bạc vạn nào nhưng cái dự án làm được còn quý hơn thế”.

Tôi chia sẻ điều này với mọi người rất thật lòng. Đôi khi vì sợ mất nhiều thời gian, người ta có thể có những toan tính hẹp hòi hoặc vì cảnh giác quá mà đánh mất sự thân thiện. Cũng có khi người ta vẫn muốn đi trên con đường mòn quen thuộc ít chông gai hơn.

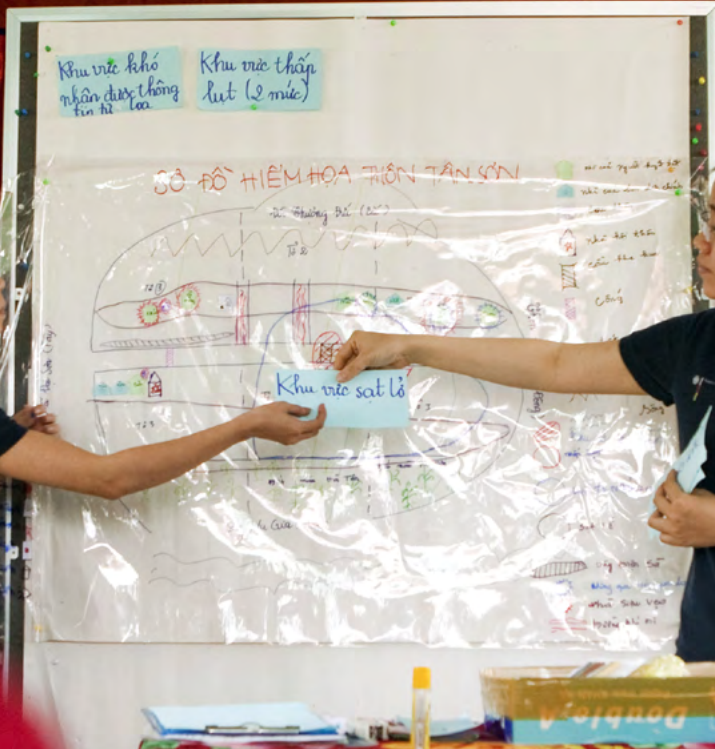
Tôi lấy làm tiếc vì bản thân tôi có lúc đã như vậy.

Nguyễn Vĩnh
Trưởng Ban Quản lý rủi ro thiên tai thôn Lập Thuận,
xã Đại Hồng, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam.

Tập huấn về sơ đồ hiểm họa cho người khuyết tật
Thôn Tân An, xã Đại Lãnh, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM QUANG VINH MUÔN NĂM

SƠ ĐỒ HIỂM HỌA THÔN TÂN AN

Tiềm ẩn bên trong cơ thể tật nguyên của họ là khát vọng sống và yêu đời như bao người bình thường khác

Là một cán bộ của Hội Phụ nữ xã Điện Thọ, tôi cũng là thành viên của Ban Phòng chống lụt bão xã. Tuy nhiên vai trò của tôi cũng không rõ ràng lắm, tôi cũng chưa có ý nghĩ đề nghị phụ nữ thôn tham gia vào Ban Phòng chống lụt bão thôn, nói chi là người khuyết tật.

Rồi 6 tháng cùng làm việc với nhân viên dự án, tôi đã nhận ra được nhiều điều mới mẻ. Trước hết tôi bắt đầu nghĩ về người khuyết tật. Tôi thấu hiểu được sự tự ti, mặc cảm và sự khó khăn của họ trong đời sống hằng ngày trong gia đình hoặc ngoài xã hội. Làm việc với họ, tôi mới biết chị Trần Thị Lựu hơn 10 năm nay chưa từng đến hội trường thôn để dự họp hoặc chị Nguyễn Thị Liễu gần 40 năm chưa một lần đến nhà ai kể cả người thân quen. Vậy mà bây giờ các chị tham gia tập huấn, tham gia diễn tập. Tôi nhận thấy rằng mình cần phải đẩy mạnh công tác vận động chị em phụ nữ luôn đồng cảm, chia sẻ và tạo điều kiện giúp đỡ để người khuyết tật có niềm vui trong cuộc sống.

Là cán bộ phụ nữ xã, lớn tuổi vậy mà tôi thấy rất vui được cùng làm việc với các em⁽¹⁾ chỉ bằng tuổi con gái út của mình bởi vì tôi học được nhiều thứ từ các em; từ phương pháp giảng bài, kỹ năng nói, cách diễn đạt và cách dùng dụng cụ trực quan. Nói chung, tất cả đều rất khoa học, đặc biệt là tính nhanh nhẹn, hoạt bát của các em.

(1) Nhân viên Malteser International

Trong dịp tập huấn ở Đà Nẵng được đi biển cùng với các anh chị em trong Ban Quản lý dự án, đại diện Ủy ban các xã vùng dự án và Hội người khuyết tật và nhân viên dự án. Nhìn những gương mặt rạng ngời, những nụ cười sảng khoái của chị Linh, chị Bé, anh Quang⁽²⁾, tôi thấy cảm động vô cùng. Tôi nhận thêm ra một điều nữa, tiềm ẩn bên trong cơ thể tật nguyên của họ là khát vọng sống và yêu đời như bao người bình thường khác. Trong không gian vui nhộn, họ đã quên đi nỗi bất hạnh mà họ đang mang trên người. Vì vậy, tôi nghĩ rằng mình cần phải cố gắng làm thêm điều gì đó để giúp họ có cơ hội vươn lên trong cuộc sống và đồng thời đóng góp những gì có được cho xã hội.

(2) Thành viên Hội người khuyết tật

Võ Thị Tinh
Thành viên Ban Phòng chống lụt bão
Chủ Tịch Hội Liên hiệp Phụ nữ xã Điện Thọ,
huyện Điện Bàn, tỉnh Quảng Nam.

Đại diện người khuyết tật tham gia vẽ sơ đồ hiểm họa cấp xã
Xã Điện Minh, huyện Điện Bàn, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© Malteser International

Khuyến khích người khuyết tật viết tên mình trên sơ đồ hiểm họa
Thôn Tân An, xã Đại Lãnh, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

Bình tĩnh thì làm được mọi việc

Tôi là thành viên Ban Dân chính thôn và là trưởng Ban Quản lý rủi ro thiên tai của thôn nên trách nhiệm hết sức lớn lao. Từ khi có dự án về, cách làm việc của tôi hết sức bài bản và khoa học. Ví dụ như trước đây khi lập kế hoạch phòng chống lụt bão, thường là tôi tự làm rồi nộp cho ủy ban như một hình thức đối phó. Sau khi có dự án, trước khi lập kế hoạch tôi mời hết thành viên Ban Dân chính để nghe đại diện người khuyết tật nói lên những khó khăn và nhu cầu cần thiết của họ để tìm cách giúp đỡ cho họ rồi đưa vào kế hoạch.

Trước đây, khi có lụt bão thì tôi phải chạy lên chạy xuống từ đầu thôn đến cuối thôn, từ thôn lên xã nhưng giờ không còn cảnh đó nữa. Khi nhận được tin từ Ủy ban xã, tôi sẽ thông báo cho các tổ trưởng và các tổ trưởng thông báo cho các thành viên để tham gia thực hiện công tác sơ tán dân. Sau khi thực hiện xong, các tổ trưởng báo cáo kết quả cho tôi và tôi báo cáo về Ủy ban xã để có những giải pháp tiếp theo.

Hồi trước, mình vẫn có suy nghĩ người khuyết tật không có khả năng tham gia vào Ban Quản lý vì người ta khuyết tật, đi lại không được nên trong kế hoạch mình không đưa người ta vào. Nếu có đưa người khuyết tật vào Ban Quản lý thì cũng là đưa vào cho có tên thôi vì mình không nghĩ có tác dụng gì. Người khuyết tật chắc là không làm được gì, khi bão lụt thì những người có sức khỏe mới làm được việc. Sau này tôi thấy, đại diện người khuyết tật tham gia vào dự án là một điều hết sức có ý nghĩa.

Người khuyết tật mặc dù cơ thể bị khiếm khuyết nhưng về mặt tâm thần trí tuệ người ta bình thường, nên họ cần phải tham gia để nói lên nhu cầu và nguyện vọng chính đáng của họ để mình giúp đỡ họ khi bão lụt đến. Như vậy cũng đỡ cho mình, khỏi phải nghĩ dùm cho họ mà nhiều khi không đúng.

Bản chất tôi nóng tính, khi không vừa lòng thì nói tiếng to. Qua cách truyền đạt của dự án trong các buổi tập huấn tại thôn tính tình tôi thay đổi nhiều. Trong thời điểm mùa màng bận rộn như thế nhưng mà người dân vẫn tham gia đầy đủ. Bởi vì tập huấn viên dự án truyền đạt với tính cách hòa đồng, vui vẻ từ đó lôi cuốn cho người ta học suốt buổi. Cái đó cũng rút kinh nghiệm cho bản thân, làm gì cũng phải bình tĩnh, không nóng nảy nếu không sẽ không làm được việc, bình tĩnh thì làm được tất cả mọi việc. Bây giờ, khi tiếp xúc với mọi người tôi bình tĩnh và điềm đạm, lắng nghe người ta nói để giải quyết công việc. Nếu nóng tính thì không làm được. Tôi nghĩ, mình là Trưởng ban, nhờ tổ trưởng điều hành công việc mà nói với giọng lãnh đạo, nộ nạt người ta thì người ta không thực hiện, nhưng nói ôn hoà, vui vẻ thì người ta sẵn sàng thực hiện công việc chung. Nếu không có dự án chắc đến giờ tôi cũng chưa thay đổi được. Thay đổi tính khí là việc thực sự có ích với bản thân vì làm việc gì hòa đồng vui vẻ sẽ được mọi người yêu mến và dễ thành công hơn.

Võ Văn Minh
Trưởng Ban Quản lý rủi ro thiên tai thôn Ngọc Kinh
Tây, xã Đại Hồng, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam.

ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM QUANG VINH MUÔN NĂM

Tập huấn Quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng Huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam © G.Alandry/ Malteser International

Tôi đã thay đổi nhiều lắm!

Dự án “Lồng ghép hòa nhập người khuyết tật trong quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng” được triển khai tại xã Duy Thu từ tháng 12 năm 2013 đến tháng 5 năm 2014. Tôi đã tham gia các khóa tập huấn và nhiều hoạt động liên quan khác như là lập kế hoạch thực hiện dự án; tập huấn cho người khuyết tật và người thân; tập huấn cho Ban Quản lý, Đội Cứu hộ; tham gia họp lập kế hoạch quản lý rủi ro thiên tai của thôn; họp dân thu thập ý kiến đóng góp cho kế hoạch; tổ chức diễn tập sơ tán tại các thôn thuộc địa bàn xã Duy Thu và đánh giá cuối dự án.

Trước đây tôi là giáo viên phổ thông, sau được điều động về công tác tại Ủy ban nhân dân xã Duy Thu. Đây chính là cơ hội giúp tôi tiếp cận nhiều kiến thức, kỹ năng và phương pháp tập huấn cho người lớn trong đó có nhiều thành phần khác nhau như cán bộ xã, thôn, nhân dân, đặc biệt là người khuyết tật.

Quá trình tham gia dự án, tôi chỉ tóm lại một câu “Tôi đã thay đổi nhiều lắm!”

Về mặt nhận thức, tôi không còn nghĩ quản lý rủi ro thiên tai là việc của các cơ quan chính quyền mà quản lý rủi ro thiên tai là việc của tất cả mọi người dân kể cả người khuyết tật và ở tất cả các quốc gia trên thế giới. Tôi cũng thay đổi cách nhìn nhận và đánh giá của mình về khả năng tham gia, trình bày ý kiến của người khuyết tật trong các hoạt động quản lý thiên tai bởi vì “Người khuyết tật có thể làm được nhiều việc như người bình thường nếu chúng ta biết cách gần gũi, động viên, hâm nóng và khơi dậy “ngọn lửa” tự tin trong mỗi con người họ”.

Ban đầu, tôi cảm thấy rất khó vận dụng các phương pháp, kỹ năng mới do tập huấn viên dự án hướng dẫn. Tuy nhiên, càng tham gia các khóa tập huấn đào tạo tập huấn viên và trực tiếp tập huấn lại tại các thôn đã giúp tôi thay đổi suy nghĩ và tìm cách áp dụng các kỹ năng tập huấn. Cuối cùng, tôi đã sử dụng được quy trình dạy học dựa vào kinh nghiệm và vận dụng linh hoạt các kỹ năng có liên quan. Ví dụ như kỹ năng điều phối, đặt câu hỏi, lắng nghe, giải thích, sử dụng các công cụ trực quan, v.v... Điều này đã giúp học viên là người khuyết tật, Ban Quản lý và Đội Cứu hộ các thôn dễ hiểu nội dung tôi tập huấn hơn. Trước đây, khi còn dạy học tại trường phổ thông, tôi đã từng sử dụng phương pháp “làm việc theo nhóm” này song hiệu quả chưa cao vì không có ai giúp tôi rút kinh nghiệm. Khi tham gia tập huấn trong khuôn khổ dự án, tôi thấy rõ được mặt tích cực khi sử dụng phương pháp này. Nếu vận dụng phương pháp làm việc nhóm kết hợp với các kỹ năng khác để huy động sự tham gia của học viên, các mục tiêu tập huấn đặt ra sẽ đạt hiệu quả cao.

Tôi cũng đã học được tính nhẹ nhàng, bình tĩnh, mềm dẻo và linh hoạt hơn khi xử trí các vấn đề hóc búa mà người dân đưa ra trong các khóa tập huấn của mình (xin tiết lộ bí mật là học được từ cách làm của nhân viên Malteser). Phương pháp làm việc của nhân viên Malteser đã tác động đến phương pháp làm việc của tôi trong thời gian qua và sau này: nghiêm túc khi làm việc, nhiệt tình, quan tâm đến các đối tượng mình tập huấn, học hỏi từ người dân để cùng nhau tiến bộ.

Nguyễn Văn Kế
Cán bộ Ủy ban nhân dân xã Duy Thu,
huyện Duy Xuyên, tỉnh Quảng Nam.

Giám sát việc sơ tán của người dân trước khi nước lụt dâng cao
Thôn Đông Phước, xã Đại Hồng, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

Câu chuyện của tôi không hay nhưng tôi tin rằng sau khi đọc nó rồi sẽ không còn ai có những ý nghĩ như tôi trước đây

Sinh ra khỏe mạnh, lớn lên là một chàng trai lịch lãm. Với dáng vẻ hào hoa, phong nhã tôi đã từng cửa đổ nhiều cô hoa khôi trong làng. Sau khi hết nghĩa vụ trở về địa phương, vẫn đẹp trai như ngày nào. Thế rồi, đua đòi với bạn bè, một phút không làm chủ được mình tôi đã phải đánh đổi cho phút giây sai lầm ấy: tôi bị mất một tay và một chân. Bỗng chốc, tôi trở thành người khuyết tật!

Thời gian chậm rãi trôi đi cho đến ngày xây dựng gia đình. Tôi cùng vợ làm ăn, nuôi em và cố gắng tham gia công tác xã hội để chứng tỏ mình không phải là thứ bỏ đi. Lúc bấy giờ, tôi nhìn người khuyết tật khác không một chút thiện cảm, cho rằng chỉ có mình mới làm được việc này việc kia. Tôi xa lánh, coi thường họ mặc dầu mình cũng là người khuyết tật như họ. Mãi cho đến khi dự án Malteser International về địa phương, tôi được dự án mời tham gia. Tôi đã dự các lớp tập huấn cho thúc đẩy viên, người khuyết tật và người thân, Ban Quản lý và Đội Cứu hộ. Tôi đã tham gia đầy đủ và nhiệt tình. Vậy là tính coi thường người khác trong tôi không còn nữa. Thay vào đó là sự gần gũi, thân thiện, tìm mọi cách có thể để được giúp đỡ những người có hoàn cảnh kém may mắn hơn mình. Sẵn lòng cùng với mọi người giúp những người khuyết tật nằm trong danh sách ưu tiên đi sơ tán sớm, kịp thời thông tin nhanh cho những người không nắm bắt được thông tin một cách nhanh nhất. Tôi còn vận động mọi người cùng tham gia phong trào khác của địa phương. Mới đây, tôi đã vận động cháu

Trần Điền Trung, là người khuyết tật cùng gia đình tham gia dự thi chương trình “Gia đình đạt điểm 10” do Hội Liên hiệp Phụ nữ và Hội nông dân xã tổ chức. Tôi nghĩ rằng, cháu Trung đi dự thi sẽ có điều kiện tiếp xúc nhiều hơn với cộng đồng, cháu sẽ tự tin hơn.

Mặc dầu dự án không còn nữa, tôi hứa với lòng sẽ tiếp tục duy trì nhiệt tình của mình trong công tác này. Hằng năm cũng sẽ cùng với Ban Quản lý và Đội Cứu hộ tổ chức diễn tập, tiếp tục bổ sung, chỉnh sửa để bản kế hoạch của thôn phù hợp với tình hình mỗi năm.

Câu chuyện của tôi không hay nhưng tôi tin rằng sau khi đọc nó rồi sẽ không còn ai có những ý nghĩ như tôi trước đây. Chân thành cảm ơn.

Lê Trung Ba
Thúc đẩy viên thôn Thi Thại, xã Duy Thành,
huyện Duy Xuyên, tỉnh Quảng Nam.

Hào hứng tham gia lớp tập huấn Quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng
Thôn Tân An, xã Đại Lãnh, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

Bản thân mình là người khuyết tật đã không còn làm tôi phải bận tâm nữa!

Người khuyết tật là một trong những nhóm đối tượng bị hạn chế trong mọi lĩnh vực của xã hội và là nhóm đối tượng dễ bị tổn thương nhất trong thiên tai. Là một người khuyết tật, tôi mong muốn được chính quyền và các tổ chức xã hội hỗ trợ trong việc phòng chống rủi ro thiên tai. Để giảm bớt gánh nặng cho xã hội, tôi rất mong muốn được hiểu biết và tham gia vào công tác phòng tránh thiên tai. Như biết được những trở ngại, ưu tư trong tôi, Hội người khuyết tật huyện Duy Xuyên đã giúp tôi được toại nguyện như ý.

Lần đầu tiên, anh Định và chị Bé, cả hai đều khuyết tật, tìm đến nhà tôi. Tuy mới chỉ là lần đầu gặp mặt, nhưng hai anh chị rất thân thiện, hỏi han cuộc sống kinh tế và sinh hoạt của tôi từ xưa đến nay. Anh chị đã chân thành chia sẻ cho tôi về cuộc sống khác nhau của những người khuyết tật trong xã hội. Tôi cũng thoải mái tâm sự về cuộc sống mưu sinh của chính mình. Qua buổi nói chuyện chân thành và cởi mở, hai anh chị đã làm tôi cảm thấy được cảm thông.

Được sự quan tâm của anh chị, tôi được mời về xã Duy Thành để nghe phổ biến thông tin và tập huấn những kỹ năng làm việc với những người khuyết tật khác nhau.

Thế rồi, tôi được bầu làm Thúc đẩy viên của thôn Phú Đa 1, các anh chị đã hướng dẫn tôi đi đến thôn,

xã và ra tận Đà Nẵng để học cách tập huấn người khuyết tật ở Duy Thu chúng tôi.

Duy Thu chúng tôi là một vùng đất rất thấp, chịu ảnh hưởng của lụt bão. Hàng năm bão lụt làm tổn thất mùa màng, gia súc và cả mạng sống của nhiều người. Làm thế nào để người khuyết tật có được cuộc sống bình thường khi mà thân thể mình có những khiếm khuyết lại sống trong điều kiện kinh tế khó khăn và với rủi ro thiên tai hàng năm? Cho nên khi được sự quan tâm, chia sẻ và hỗ trợ cần thiết, tôi rất lấy làm an tâm, tự tin và lạc quan hơn trong cuộc sống. Điều làm tôi rất tự hào là chính mình cũng có khả năng, góp phần vào quản lý, phòng chống thiên tai cho cộng đồng, trong đó có người khuyết tật như tôi. Vấn đề đi lại khó khăn của mình, bản thân mình là người khuyết tật đã không còn làm tôi phải bận tâm nữa.

Đinh Thị Thanh
Thúc đẩy viên thôn Phú Đa 1, xã Duy Thu,
huyện Duy Xuyên, tỉnh Quảng Nam.

Niềm vui khi tham gia lớp tập huấn Quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng
Thôn Tân An, xã Đại Lãnh, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

Làm được, trả lời được con tôi rất vui và tôi cũng rất vui, dù tôi biết cô giáo cũng chỉ cho con tôi làm hoặc trả lời mấy cái dễ dễ

Trước đây, tôi buồn bã vô cùng vì con mình là người khuyết tật tâm thần. Nó đi lang thang, không ý thức được gì, không giữ chân là chạy. Trưa không thấy nó về tôi phải chạy ra đồng tìm, lỡ nó chạy ra ngoài sông thì chết. Hễ tôi nói một là nó nói lại tới mười. Tôi phải lo mọi thứ cho con, cả ngày lẫn đêm, khi bình thường cũng như khi lụt lội, không ai giúp đỡ được.

Khi có dự án, tôi đưa con đi tập huấn, hai cha con cùng tham gia tập huấn. Khi tập huấn, con tôi cũng được mời để vẽ sơ đồ hiểm họa, cũng được mời để trả lời các câu hỏi như những học viên khác. Làm được, trả lời được con tôi rất vui và tôi cũng rất vui dù tôi biết cô giáo cũng chỉ cho con tôi làm hoặc trả lời mấy cái dễ dễ.

Sau tập huấn, con tôi biết nghe lời tôi và lần lần làm được việc nhà. Nay là năm thứ 2 kể từ khi có dự án, tôi thấy con mình có tiến bộ hơn, biết đi làm để có chén cơm ăn, không còn lãng đãng lối mất trí như trước nữa. Bây giờ tôi nói một thì nó nghe một, nói hai nghe hai chứ không cố cãi nữa. Con tôi biết làm việc này việc kia: cuốc cỏ, tĩa bắp, bày biểu là làm được. Trước đây nó không làm đâu. Tôi cảm ơn dự án và phần khởi vô cùng vì nhờ dự án mà con tôi mới nên người như rứa, làm tôi cũng

đỡ bớt phần lo. Mới đây, trong buổi họp thôn, tập huấn viên dự án hỏi “Vừa rồi quê mình có lụt, chị đi sơ tán ở đâu?”. Con tôi đã nhớ chính xác và trả lời cô tập huấn viên rất rõ ràng: “Khi nước lên đến bờ sông thì cả nhà dọn dẹp đồ đạc rồi ba đưa chị lên ở trên chùa”. Nghe con trả lời được, tôi mừng ghê lắm.

Nguyễn Đức Lai
Người thân người khuyết tật thôn Hòa Hữu Đông,
xã Đại Hồng, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam.

Trên đường đi sơ tán
Thôn Đồng Phước, xã Đại Hồng, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

Không, đó là họ lo cho bản thân của tui, liên quan đến tính mạng của người khuyết tật như tui, nên tui phải tham gia

Trước đây, tui không được giao lưu với xã hội và ít tiếp xúc với mọi người vì mặc cảm. Nghĩ rằng mình là người khuyết tật, không làm được tích sự gì cho gia đình, cộng đồng nên việc sinh hoạt hội họp thường xuyên hay vắng mặt. Sau khi có dự án, bản thân tui có sự thay đổi: hòa nhập vào cộng đồng xã hội, nói lên được những nỗi khó khăn của người khuyết tật.

Từ khi có dự án về, tui phấn khởi, tự tin nên được bầu vào Ban Quản lý để có tiếng nói của người khuyết tật với cộng đồng, với xã hội. Do sức khỏe nên tui không làm gì nhiều việc ngoài đồng, chỉ làm việc trong nhà. Vợ con tui phàn nàn tui bỏ việc gia đình để đi tham gia tập huấn của dự án. Tui mới nói lại rằng: “Không, đó là họ lo cho bản thân của tui, liên quan đến tính mạng của người khuyết tật như tui, nên tui phải tham gia.” Vợ con tui nghe ra, để tui tham gia đầy đủ.

Hồi trước, chính quyền thôn loa trên đài phát thanh thông báo đề phòng chống lụt bão chứ không có thông báo trực tiếp đến từng người khuyết tật. Sau này, tui đã tình nguyện trực tiếp đi thông báo tin cảnh báo sớm hay sơ tán sớm khi nhận lệnh từ Trưởng Ban Quản lý thiên tai. Với tinh thần trách nhiệm, tui đã đi huy động 13 hộ lân cận đi sơ tán đến nơi an toàn trong trận lụt mới đây. Bản thân làm được nên nhận làm để giúp đỡ cho bà con.

Nguyễn Đức Nhung
Đại diện người khuyết tật trong Ban Quản lý
rủi ro thiên tai, thôn Đông Phước, xã Đại Hồng,
huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam.

© G.Alandry/Malteser International

Trước đây không có dự án, thì thiệt tình tôi chỉ ngồi nhà lo việc nhà mình, tôi đâu có dám làm mấy chuyện đó

Tôi là đại diện người khuyết tật, tham gia vào Ban Quản lý rủi ro thiên tai thôn Trung Phú 2. Tôi thấy các hoạt động dự án rất có lợi cho bản thân tôi và cả bà con trong xóm. Vừa qua, khi có bão xảy ra, tôi ở nhà theo dõi thông tin cảnh báo sớm, luôn giữ điện thoại trong người. Là thành viên Ban Quản lý rủi ro thiên tai, tôi phụ trách cảnh báo sớm cho 3 người khuyết tật trí tuệ trong xóm. Khi nhận được điện báo làm nhiệm vụ, tôi trực tiếp xuống nhà và thông báo “Giờ chừ, cơn bão sẽ vô mình đó con hỉ, con cố gắng đưa 3 em khuyết tật này đi trước, chứ không thể ở nhà được đâu”. Sau lời cảnh báo của tôi, người nhà đã đưa 3 em đi sơ tán. Đến bây giờ họ vẫn nhắc với tôi “Nếu cô Chín⁽¹⁾ không đốc thúc tôi đưa đi sớm, với 3 người khuyết tật trí tuệ trong khi nước đã vào nhà rồi thì tôi chỉ có nước bó tay”. Qua câu chuyện này, riêng bản thân tôi thấy dự án rất có lợi vì trước đây không có dự án, thì thiệt tình tôi chỉ ngồi nhà lo việc nhà mình, tôi đâu có dám làm mấy chuyện đó.

---

(1) Tên gọi ở nhà của người kể chuyện

Lê Thị Nữa
Đại diện người khuyết tật trong
Ban Quản lý rủi ro thiên tai, thôn Trung Phú 2,
xã Điện Minh, huyện Điện Bàn, tỉnh Quảng Nam.

Đội cứu hộ diễn tập cứu đuối
Sông Vu Gia, thôn Hà Vy, xã Đại Hồng, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

Ai cũng là con người nên mạng sống của họ cần phải được quý trọng

Tôi là dân sống vùng lũ nên rất coi thường chuyện lụt vì quá quen rồi. Con tôi là người khuyết tật trí tuệ, không biết chi hết. Nó giống như bao lúa, rinh để đâu thì ở đó. Nói thiệt, tôi cũng coi thường người khuyết tật như con mình vì nghĩ lỡ có chết cũng thôi, sống có ích chi cho ai đâu. Mỗi năm, khi nghe có lụt thì tôi không đi sơ tán ở đâu hết vì hàng xóm có nhà cao đẹp, mình tới sợ phiền họ. Khi nghe đài báo có lụt là tôi chuẩn bị gỗ để gác lên mái nhà. Lụt lớn thì cả nhà tôi lên đó trú. Nếu nước lớn hung, ngập mái thì kêu cứu. Giống như bị rớt ngoài biển khơi, có ai cứu thì sống, không thì chết. Con tôi thấy nước lụt là thích lắm, sợ con chồm chồm vọc nước nên tôi phải lấy dây cột lại cho khỏi rớt nước. Trước đây, chưa có ai đề cập đến việc giúp đỡ người khuyết tật cụ thể nên lũ lụt đến tôi rất lo. Tôi còn lo, sau này tôi già yếu thì con tôi nương tựa vào ai?

Giờ đây, sau khi được học tập tôi hiểu rõ hơn thảm họa của thiên tai, chúng tôi lên sơ đồ để biết cụ thể người khuyết tật ở những nơi nào thì cần di dời. Tôi thay đổi suy nghĩ, ai cũng là con người nên mạng sống của họ cần phải được quý trọng. Tôi càng phấn khởi và bớt đi nỗi lo vì đã có tổ, có người có trách nhiệm để lo cho những người khuyết tật như con tôi. Sau 1 năm được hướng dẫn, chúng tôi đã biết cách phòng chống lụt bão như thế nào. Ví dụ như, với người điếc thì phát còi để họ thấy, với người nghe được thì dùng loa tay. Nghe đài báo có khả năng nước lớn thì lo đưa người khuyết tật đi sơ tán trước, chớ

không đợi cho đến khi lụi vô tới nhà. Tôi thấy điều này có lý quá. Chính quyền bây giờ đã phân công cụ thể, lập lên từng tổ có người mạnh khỏe để giúp đỡ người yếu. Bây giờ nhờ tham gia các hoạt động dự án nên người dân cũng hiểu ra nhiều, đoàn kết hơn. Chính quyền đã trực tiếp tới nói chuyện với các hộ nhận người đến sơ tán nên khi người khuyết tật chúng tôi đến các điểm sơ tán, họ thông cảm và sẵn lòng đón tiếp chúng tôi hơn. Những năm tới, khi có lụi lội xảy ra, tôi cũng sẽ dẫn con tôi đi sơ tán sớm đến nhà cao chứ không ở nhà nữa. Cảm ơn dự án đã giúp cho những người yếu đuối tại vùng lũ lụt.

Lê Trung Bay
Người thân người khuyết tật thôn Thi Thái,
xã Duy Thành, huyện Duy Xuyên, tỉnh Quảng Nam.

Các thành viên Đội cứu hộ chuẩn bị cho đợt diễn tập sơ tán
Thôn Hà Vy, xã Đại Hồng, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

Đội Cứu hộ đến động viên người dân đi sơ tán, nhiều người dân đã khóc vì cảm động

Lụt bão hay xảy ra tại 13 thôn trong xã chúng tôi. Thường thì lụt bão đến rồi xã mới đưa yêu cầu sơ tán xuống. Lúc đó thôn mới triển khai, vì vậy không dọn kịp. Người dân bị thương, thiệt hại tính mạng cũng có. Từ khi dự án về, được tham gia, tôi và người dân trong thôn đã am hiểu hơn về công tác phòng chống thiên tai. Vừa rồi, thôn có tổ chức diễn tập, Đội Cứu hộ đến động viên người dân đi sơ tán, nhiều người dân đã khóc vì cảm động, chưa bao giờ tôi thấy chuyện đó cả. Người dân thôn Đông Hòa chúng tôi chưa bao giờ thấy diễn tập, giờ có diễn tập thấy rất là hay và hữu ích. Qua diễn tập, người dân am hiểu được nhiều hơn các việc đã bàn bạc. Cách làm của dự án đảm bảo tính mạng của người dân thôn tôi.

Vừa rồi, tôi quen mời 1 anh người khuyết tật đi họp thôn, anh đó liền đến gặp tôi và kiện “Sao anh không mời tôi đi họp?” Trước đây người khuyết tật trong thôn tôi không quan tâm đến các cuộc họp thôn, chừ khác rồi!

Trần Văn Sỏi
Thành viên Đội Cứu hộ, thôn Đông Hòa, xã Điện Thọ,
huyện Điện Bàn, tỉnh Quảng Nam.

Anh cảm thấy tự tin, rất tự tin với bản thân mình. Em có đồng ý làm vợ anh không?

Trước đây, mình ít nói, ít tiếp xúc với người khác tại vì mình chưa có đủ tự tin. Bây giờ trở thành thúc đẩy viên rồi, mình cảm thấy tự tin hơn. Không chỉ khi nói chuyện với những người khuyết tật khác, khi tiếp xúc với những người không khuyết tật mình cũng nói được tâm trạng, suy nghĩ của mình nên thấy thoải mái hơn. Vì vậy, mình đã chủ động gặp bạn bè nhiều hơn trước và may mắn mình đã gặp được người mình thích. Khi quyết định lập gia đình, mình đã mạnh dạn nói thẳng với người bạn đó: “Anh cảm thấy tự tin, rất tự tin với bản thân mình. Em có đồng ý làm vợ anh không?” Mình nói xong rồi thì người con gái đó trả lời “Đồng ý”. Kinh nghiệm của mình là một khi mình đã có tự tin thì cứ hỏi thẳng người ta. Chắc chắn người ta sẽ tin tưởng chấp nhận những cái chưa hoàn hảo của mình.

Cách đây 2 ngày mình đã tổ chức đám cưới. Can đảm nói ra sự thật của bản thân để người bạn đời thông cảm và chấp nhận là nỗ lực của một người khuyết tật như mình. Cám ơn dự án đã cho mình niềm tin đó để mình cưới được vợ.

Nguyễn Tấn Tin
Thúc đẩy viên thôn Đại An, xã Đại Lãnh,
huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam.

Giúp nhau vẽ sơ đồ hiểu họa
Thôn Tân An, xã Đại Lãnh, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

Tôi có thể tự tin gọi điện thoại hay gõ cửa phòng làm việc của bất kỳ vị lãnh đạo nào trong địa phương tôi công tác để trao đổi công việc

Tôi là người khuyết tật và làm công tác vì người khuyết tật của tỉnh Quảng Nam. Tôi đã tham gia xuyên suốt dự án “Quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng hướng đến người khuyết tật” do tổ chức Malteser International và Bộ Ngoại giao Đức tài trợ từ khi triển khai dự án cho đến lúc kết thúc dự án tại tỉnh Quảng Nam. Những kỷ niệm đẹp, những thay đổi lớn lao đã xuất hiện trong tôi.

Trước khi tham gia dự án, xuất phát điểm về quản lý thiên tai của tôi là một con số 0 tròn trịa. Tôi nghĩ đó là việc của chính quyền, của Ban chỉ huy phòng chống lụt bão, việc chi của mình mà quan tâm. Những ngày đầu tập huấn, những từ ngữ như cảnh báo sớm, sơ đồ hiểm họa, sơ tán ưu tiên đến lập kế hoạch quản lý rủi ro thiên tai hay diễn tập sơ tán toàn thôn hoàn toàn xa lạ với tôi. Sau khi tham gia dự án, kiến thức về quản lý rủi ro thiên tai của tôi đã thay đổi tích cực. Từ điểm 0 trước khi tham gia dự án, đến nay tôi có thể tự hào cho rằng mình đã đạt điểm 10 về quản lý rủi ro thiên tai có lồng ghép hòa nhập người khuyết tật! Trước đây tôi không dám nói trước đám đông, không dám trình bày bất kỳ điều gì với các cấp lãnh đạo chính quyền. Nay tôi đã được công nhận là tập huấn viên chính của các khóa tập huấn dành cho người khuyết tật và Ban Quản lý rủi ro thiên tai trong vùng dự án. Tôi rất cảm ơn tổ chức Malteser International đã tạo cơ hội thật tốt cho tôi để đến hôm nay, dấu đã là U50, tôi mới cho rằng mình thực sự trưởng thành. Nếu được vinh dự làm đối tác với tổ chức Malteser International một hay nhiều lần nữa và có thể với bất kỳ tổ chức nào về lĩnh vực quản lý rủi ro thiên tai, tôi cũng sẽ

tự tin mình đủ sức để làm tập huấn viên, để cùng với cộng đồng, cùng với địa phương trong vùng dự án vẽ những sơ đồ hiểm họa hay lập những kế hoạch quản lý rủi ro thiên tai một cách bài bản và đầy tính khoa học.

Những kiến thức mà Malteser International đã mang lại cho tôi thật là vô giá, chúng đã góp phần làm thay đổi nhiều mặt trong bản thân tôi. Từ thay đổi về kỹ năng sống đầy tình người đến kỹ năng làm việc một cách khoa học mà tôi đã rèn luyện được trong suốt quá trình tham gia dự án. Là một người khuyết tật lại làm công tác vì người khuyết tật tôi thực sự học hỏi ở tổ chức Malteser International rất nhiều về kỹ năng giao tiếp để gần gũi hơn với người khuyết tật; kỹ năng vận động người khuyết tật tham gia Hội; kỹ năng giúp người khuyết tật hòa nhập với cộng đồng và đặc biệt là kỹ năng vận động chính sách để có thêm nhiều cơ hội cho bản thân mình và cho chính cộng đồng người khuyết tật mà tôi đang được giao trách nhiệm phục vụ. Những điều trước đây đối với tôi thật mơ hồ thì từ khi tham gia dự án đã trở nên cụ thể, rõ ràng.... giúp tôi tăng tính tự tin, chủ động trong công việc. Từ chỗ còn rụt rè, e ngại, nhất là khi làm việc với cơ quan chính quyền, với các vị lãnh đạo đến nay tôi có thể tự tin gọi điện thoại hay gõ cửa phòng làm việc của bất kỳ vị lãnh đạo nào trong địa phương tôi công tác để trao đổi công việc. Từ chỗ chưa dám đi xa khỏi khu vực Quảng Nam quê tôi, đến nay tôi có thể tự tin một mình ra sân bay hay ga tàu hỏa để đi công tác xa cả ngàn cây số trên đất nước Việt Nam quê hương tôi. Giờ đây, tôi có thể tự tin đứng trước đám đông để trình bày một đề tài nào đó mà tôi được phân công đảm nhiệm. Việc tổ chức một sự kiện, viết một tờ trình hay một bản kế hoạch... mà tôi được tin tưởng giao phó nay không còn là công việc quá khó đối với tôi.

Tôi có thể kết thúc bài chia sẻ của mình bằng hai từ “Có” và “Được” cho chính bản thân tôi, cho chính cộng đồng người khuyết tật của tôi trong suốt hơn hai năm gắn bó và lăn lộn với dự án. Một lần nữa, tôi

xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc của mình với tổ chức Malteser International và Bộ ngoại giao Đức vì đã tạo cho tôi rất nhiều thay đổi tích cực và hiệu quả. Tôi cho rằng dự án sẽ bền vững và có sức lan tỏa bởi tính nhân văn sâu sắc và tính khả thi mà dự án đã đem lại nhằm góp phần chăm sóc và bảo vệ người khuyết tật Việt Nam. Tôi cũng rất mong có thêm nhiều cơ hội để được làm việc cùng tổ chức Malteser International, bởi tôi đã có được một thời gian dài gắn bó, chia sẻ, cùng một con thuyền trách nhiệm với nhân viên và cán bộ quản lý dự án của tổ chức Malteser International. Những kỷ niệm đẹp với tổ chức Malteser International, với dự án “Quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng hướng đến người khuyết tật” tôi không thể nào quên. Điều đó cho thấy sự thay đổi là điều có thể nếu bạn hết mình!

Nguyễn Văn Quang
 Phó Chủ tịch Hội người khuyết tật tỉnh Quảng Nam.

Người khuyết tật có thể trở thành tập huấn viên về Quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng
Thôn Phú Đa 2, xã Duy Thu, huyện Duy Xuyên, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© Malteser International

Chưa bao giờ tôi nghĩ mình là người khuyết tật nặng, bị liệt cả 2 chân phải chống nạng mà có thể ra tắm biển

Tôi sinh ra bình thường như bao đứa trẻ khác, nhưng đến năm 11 tuổi, chẳng may bị tai nạn do bom mìn của chiến tranh còn sót lại, từ đó tôi bị khuyết tật suốt đời. Tôi rất mặc cảm vì khiếm khuyết của mình, không bao giờ muốn mọi người thấy mình phải đi nạng một cách khó khăn, nên ít khi đi ra đường hay tham gia bất cứ hoạt động xã hội nào.

Những ngày đầu tham gia lớp tập huấn tận ngoài Đà Nẵng, tôi vẫn rất nhút nhát, rụt rè. Mỗi lần nghe cô Dung⁽¹⁾ giảng, cách truyền đạt của cô tôi rất thích, nhưng mỗi lần cô Dung đặt câu hỏi là tôi giật mình. Có câu biết, có câu không biết nhưng vì sợ sai nên thôi thì làm thình lình. Tôi nhớ lúc đó mình buồn lắm, tâm sự với các anh Hội cấp tỉnh: “Chắc mai mốt tập huấn xong em sợ mình không làm được!” Suy nghĩ vậy nhưng tôi vẫn cố gắng tham gia đủ 15 ngày tập huấn. Giờ đây mọi người biết không, tôi đã thay đổi hoàn toàn, không còn yếu đuối như ngày xưa. Bằng chứng là sau hơn một năm, tôi đã trở thành tập huấn viên chính của dự án.

Nhớ lại ngày nào, em Phượng⁽²⁾ tập cho tôi thử làm tập huấn viên, nhiều lần mà tôi vẫn còn run chưa làm được. Giờ đây tôi đã mạnh dạn tự tin đứng lớp để tập huấn về cảnh báo sớm, sơ tán sớm,

---

(1) *Quản lý dự án Malteser International, giảng viên về Quản lý rủi ro thiên tai có lồng ghép hòa nhập người khuyết tật (ban biên tập)*

(2) *Nhân viên Malteser International, giảng viên về Quản lý rủi ro thiên tai có lồng ghép hòa nhập người khuyết tật (ban biên tập)*

vẽ sơ đồ hiểm họa, lập kế hoạch và diễn tập sơ tán nhằm đánh giá kế hoạch phòng chống thiên tai của thôn đã tốt hay chưa. Ngày xưa, khi chưa biết gì về quản lý rủi ro thiên tai, tôi cứ nghĩ người khuyết tật sẽ không làm được gì, chỉ ngồi chờ cộng đồng tới giúp. Nhưng khi tập huấn cho người khuyết tật, tôi mới hiểu họ cũng năng động như những người khác. Nếu có cơ hội được tham gia, họ cũng có thể đóng góp được nhiều ý kiến phù hợp cho Ban Quản lý rủi ro thiên tai thôn nhằm giảm đi rủi ro thiên tai đối với họ cũng như cộng đồng.

Thiên tai không chừa một ai, đặc biệt người khuyết tật là nhóm dễ bị tổn thương nhất. Suy nghĩ đó là động lực giúp tôi không quản đường xa, hằng ngày đi 3- 4 chục cây số, gặp lúc mưa gió, hư xe tôi vẫn không bỏ lớp tập huấn. Từ đó, tôi tự tin hơn. Không chỉ tham gia các lớp tập huấn của dự án, tôi còn tham gia nhiệt tình trong công tác của huyện hội Duy Xuyên, như gặp mặt doanh nhân quyên góp tiền ủng hộ tổ chức ngày người khuyết tật Việt Nam và thế giới, tổ chức văn nghệ, và đi nhiều nơi để vận động chính sách cho quyền lợi của người khuyết tật.

Ngày xưa tôi ít khi đi đâu, và đặc biệt chống nạng ra đường lại càng ít. Nhưng suy nghĩ của tôi giờ đây đã khác! Với tôi, quan trọng là có cơ hội thì tôi có thể làm được tất cả những việc mà người bình thường có thể làm. Trong quá trình tham gia dự án, kỷ niệm trong đời mà tôi sẽ không bao giờ quên đó là chưa bao giờ tôi nghĩ mình là người khuyết tật nặng, bị liệt cả 2 chân phải chống nạng mà có thể ra tắm biển. Nếu không có sự động viên, hỗ trợ của nhân viên Malteser, các anh chị đồng nghiệp và tập huấn viên dự án ở các xã khác thì mình tôi có nỗ lực cũng không làm được gì và ngược lại. Vì vậy, một lần nữa tôi khẳng định, nếu có cơ hội cộng với sự hỗ trợ của cộng đồng và nỗ lực của bản thân thì việc gì người khuyết tật cũng làm được và sẽ thành công.

Nguyễn Thị Bé
Phó chủ tịch Hội người khuyết tật huyện Duy Xuyên,
tỉnh Quảng Nam.

Người khuyết tật được hỗ trợ để vẽ sơ đồ hiểm họa của thôn
Thôn Tân An, xã Đại Lãnh, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

Ở quê, tôi quen sống với khách sạn ngàn sao thôi!

Khuyết tật là một điều không ai muốn, chẳng qua số phận an bài.

Khuyết tật đến với tôi hơn ba mươi năm qua. Kể từ đó, bản thân mặc cảm, tự ti không muốn tham gia hoặc phát biểu một điều gì dù biết rằng mình đúng. Trong các cuộc họp thôn hay đi đâu tôi cũng rụt rè, nhút nhát. Khuyết tật tay, còn che dấu được bởi tà áo chú trên khuôn mặt thì che vào đâu được.

Từ khi có dự án về, tôi được cử đi tập huấn một khóa học 5 ngày tại xã. Sau khóa tập huấn đó, tôi thấy rằng người khuyết tật tự tin, mạnh dạn hơn. Tôi được dự án mời tham gia “Hội thảo chia sẻ kinh nghiệm và lồng ghép hòa nhập người khuyết tật trong quản lý rủi ro thiên tai” tại khách sạn LUXURY 205 Trần Phú Đà Nẵng. Nhận được thư mời tôi rất muốn tham gia nhưng vừa mừng, vừa sợ. Mừng là được đi đến khách sạn thành phố, sợ là đã bảy mươi mùa xuân qua chưa một lần ăn ngủ ở khách sạn 3, 4 sao chi đó, nghe lo. Thật lo lắng, ở quê tôi quen sống với khách sạn ngàn sao thôi.

Thế rồi, qua hội thảo tôi thấy tâm hồn mình nhẹ phới phới như thời còn trẻ trước đây. Rồi tiếp tục học các khóa tập huấn cho người khuyết tật, Ban Quản lý và Đội Cứu hộ trong thôn. Được làm Thúc đẩy viên, tôi thấy mình được tập huấn nhiều nhất trong chương trình dự án.

Dự án kết thúc, Malteser International đi rồi, Thúc đẩy viên còn ở lại vẫn làm nhiệm vụ của mình

nhưng thấy vắng vắng, buồn buồn. Hy vọng rằng một ngày nào đó, có tổ chức nào như Malteser International lại đến để giúp thôn tôi ngày một tốt hơn.

Nguyễn Đình Đỉnh
Thúc đẩy viên thôn Kỳ Long, xã Điện Thọ,
huyện Điện Bàn, tỉnh Quảng Nam.

Thành viên Đội cứu hộ thực hành sơ cấp cứu
Thôn Hà Vy, xã Đại Hồng, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

Tôi và cán bộ Hội Chữ thập đỏ không phải đi dạy mà đã đi học

Hội Chữ thập đỏ tỉnh Quảng Nam là đơn vị được tổ chức Malteser International và Hội người khuyết tật tỉnh Quảng Nam mời tham gia tư vấn và tập huấn kỹ thuật sơ cấp cứu, cứu hộ cho Đội Cứu hộ của các thôn trong vùng dự án. Là đầu mối của cơ quan trong công tác phối hợp nhưng đồng thời là người trực tiếp cùng với dự án thực hiện hợp phần này, nhiều thay đổi ý nghĩa đã đến với tôi. Tôi và cán bộ Hội Chữ thập đỏ không phải đi dạy mà đã đi học. Qua các khóa tập huấn, đội ngũ cán bộ tập huấn viên của Hội Chữ thập đỏ nói chung và cá nhân tôi nói riêng đã được nâng cao về năng lực bao gồm phương pháp và kỹ năng tập huấn cho cộng đồng có hướng đến người khuyết tật, điều mà trước đây chúng tôi chưa hề nghe ai nói đến. Khi được mời tham gia dự án, chúng tôi định dùng bộ tài liệu trước nay vẫn dùng để tập huấn cho các dự án khác. Tuy nhiên, sau nhiều thảo luận với các nhân viên dự án và áp dụng thực tế, chúng tôi nhận ra “À, tài liệu cũ cần phải chỉnh sửa lại vì nếu người bị nạn là người khuyết tật thì phải sơ cứu cách khác!”

Điều chỉnh được bộ tài liệu tập huấn cho cộng đồng về sơ cấp cứu có hướng đến người khuyết tật là một kết quả đầy ý nghĩa. Tài liệu này trước đây chỉ có sơ cấp cứu cơ bản ban đầu. Bây giờ tài liệu được sửa chi tiết, cụ thể hơn, người học dễ hiểu, dễ nhớ và dễ thực hành. Qua tham gia tập huấn 47 Đội Cứu hộ của dự án, chúng tôi đã học hỏi và rút được nhiều kinh nghiệm về phương pháp làm việc với cộng đồng, nhất là kỹ năng hướng dẫn xây dựng kế hoạch phòng, chống thiên tai ở thôn, hỗ trợ cảnh báo

sớm và sơ tán ưu tiên cho các đối tượng dễ bị tổn thương trong cộng đồng. Bản thân tôi được tham gia nhiều hội thảo, hội nghị chia sẻ các thông tin liên quan đến dự án nên đã bổ sung được nhiều kiến thức trong quản lý rủi ro thiên tai, nhờ đó tự tin hơn trong công việc của Hội.

Phạm Bằng
Hội Chữ thập đỏ tỉnh Quảng Nam.

Dù có chia tay, quyết tâm thực hiện

Trước đây khi chưa có dự án, tôi luôn rụt rè không mấy tự tin vào chính mình. Từ khi có dự án, bản thân tôi có nhiều thay đổi. Tôi không chỉ tự tin mà còn vui nữa vì người khuyết tật không chỉ được tham gia vào các cuộc họp mà còn có quyền biểu quyết chọn lựa người mình tin tưởng, cái mà người khuyết tật trước đây chưa hề nghĩ đến. Nên khi có việc liên quan đến người khuyết tật là tôi tham gia và vận động mọi người tham gia. Cụ thể là cơn bão lũ vừa qua, tôi đã cùng đi với các anh chị đến vận động mọi người sơ tán. Cuối cùng xin cảm ơn dự án đã giúp tôi thay đổi bản thân mình, tự tin hơn để vươn lên trong cuộc sống. Tôi cũng cảm ơn nhà nước đã đề ra luật cho người khuyết tật để cho chúng tôi có quyền như mọi người bình thường, đó là niềm tin của tôi từ khi có dự án hướng dẫn.

Nguyễn Thị Đầm
Thúc đẩy viên thôn Ngọc Kinh Tây, xã Đại Hồng,
huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam

Chia Tay Dự Án

Nghe vè nghe vè
Nghe vè dự án
Ba năm đã mãi
Nay gặp nhau đây
Cùng nhau bắt tay
Nói lên chính mình
Ngày có chương trình
Cái gì thay đổi
Riêng tôi thì thấy
Thay đổi rất nhiều

Vì việc trước đây
Với người khuyết tật
Bước vào cuộc họp
Chưa bao giờ có
Nay thì được đến
Biểu quyết tham gia
Bà con chúng ta
Nên cùng thực hiện
Cuối cùng xin chúc
Dự án thành công
Dù có chia tay
Quyết tâm thực hiện

Lời cảm ơn

Dự án “Lồng ghép hòa nhập Người khuyết tật trong quản lý rủi ro thiên tai dựa vào cộng đồng” do Malteser International và Hội Người khuyết tật tỉnh Quảng Nam phối hợp thực hiện tại 47 thôn thường xuyên chịu ảnh hưởng từ thiên tai thuộc 3 huyện Đại Lộc, Điện Bàn và Duy Xuyên, tỉnh Quảng Nam. Dự án được thực hiện từ tháng 04.2012 đến tháng 06.2014 với mục tiêu tăng cường năng lực giảm thiểu rủi ro thiên tai cho các cộng đồng thường xuyên chịu ảnh hưởng từ lụt bão tại tỉnh Quảng Nam, Việt Nam trong đó đặc biệt chú trọng đến nhu cầu của người khuyết tật và người thân.

Cuốn sách này được biên soạn từ những đóng góp của các bên liên quan và người dân tham gia trong dự án.

Chúng tôi xin chân thành cảm ơn sự đóng góp của các cá nhân và tập thể đến từ:

- Ủy ban nhân dân huyện Đại Lộc, Điện Bàn và Duy Xuyên; Ủy ban nhân dân xã Duy Thành, Duy Thu, Điện Minh, Điện Thọ, Đại Lãnh và Đại Hồng đã tổ chức các buổi họp để thu thập những câu chuyện về thay đổi lớn nhất khi tham gia dự án.
- Ban Chỉ huy Phòng chống lụt bão huyện Đại Lộc, Điện Bàn và Duy Xuyên; Ban Chỉ huy Phòng chống lụt bão xã Duy Thành, Duy Thu, Điện Minh, Điện Thọ, Đại Lãnh và Đại Hồng trong việc lựa chọn các câu chuyện tại xã của mình.

- Hội người khuyết tật huyện Đại Lộc, Điện Bàn và Duy Xuyên; Hội người khuyết tật xã Duy Thành, Duy Thu, Điện Minh, Điện Thọ, trong việc đồng tổ chức các buổi họp thu thập và chia sẻ các câu chuyện.

- Ban Quản lý rủi ro thiên tai của 47 thôn ở xã Duy Thành, Duy Thu, Điện Minh, Điện Thọ, Đại Lãnh và Đại Hồng đã tích cực vận động và mời người dân đến chia sẻ các câu chuyện của họ.

- Người dân, đặc biệt là người khuyết tật và người thân từ 47 thôn thuộc các xã Duy Thành, Duy Thu, Điện Minh, Điện Thọ, Đại Lãnh và Đại Hồng đã chia sẻ các câu chuyện về sự thay đổi lớn nhất của mình.

Sự tham gia và đóng góp rất quý báu của các bên liên quan và các cá nhân kể trên đã giúp chúng tôi hoàn thiện được cuốn sách.

Chúng tôi cũng đặc biệt cảm ơn Bộ Ngoại giao Đức đã tài trợ kinh phí để thực hiện dự án này.

Xuất bản bởi:

Malteser International

48 Nguyễn Chí Thanh, thành phố Đà Nẵng, Việt Nam

Email: nga.nguyen@malteser-international.org

Chịu trách nhiệm nội dung: Nguyễn Thị Thúy Nga

Ban biên tập: Sae Kani (Tư vấn Giảm thiểu rủi ro thiên tai có hòa nhập),
Mai Thị Dung, Phùng Thị Thúy Phượng, Trần Thị Thu Huyền, Nguyễn Thị
Cẩm Nhung, Nguyễn Thị Minh Dung, Nguyễn Thị Thúy Nga

Hình ảnh: Malteser International, Guilhem Alandry

Ngày xuất bản: Tháng 6 năm 2014

Giấy phép xuất bản: 142/QĐ- ĐaN cấp ngày 26 tháng 6 năm 2014

Thiết kế: Nguyễn Thanh Sơn

Xã Đại Hồng, huyện Đại Lộc, tỉnh Quảng Nam, Việt Nam
© G.Alandry/Malteser International

**Malteser
International**

Order of Malta Worldwide Relief

Disability
inclusive
DRR
Network